

ARTYŚCI I GOŚCIE O NFM

Chciałbym wyrazić głęboką wdzięczność za wyjątkowe przyjęcie, które zgotowano Filharmonikom Wiedeńskim i mnie we Wrocławiu ubiegłego wieczoru. Byliśmy naprawdę podekscytowani możliwością występu w nowej sali koncertowej. Jest to atrakcyjny obiekt koncertowy, a jego akustyka dodatkowo pozwala na szeroką gamę ekspresji, łącząc w sobie ciepło i klarowność dźwięku. Sala ta szybko stanie się miejscem, gdzie ludzie będą chcieli przebywać, zarówno artyści, jak i publiczność. Gratulacje i najlepsze życzenia pomyślności we wszystkim, co robicie, by przybliżyć ludziom muzykę klasyczną i szeroko pojętą kulturę”.

Semyon Bychkov

dyrygent

Narodowe Forum Muzyki we Wrocławiu dysponuje, moim zdaniem, doskonałą akustyką dla repertuaru symfonicznego, który wykonywaliśmy we wrześniu 2015 roku. Scena jest właściwych rozmiarów, a muzycy dobrze słyszą siebie nawzajem. Uważam, że to bardzo udany obiekt kulturalny!”

Zubin Mehta

dyrygent

Sala, która łączy skrajności: z zewnątrz ogromna, w środku zaskakująco kameralna. Muzyków i publiczność nie dzielą żadne bariery wizualne, a świetna akustyka sprawia, że dźwięk jest ciepły, bogaty, krągły i zrównoważony. Doskonała przestrzeń dla doskonałej muzyki. Gratulacje dla Wrocławia – oby inspirował inne miasta!”

Marie Kučerová

dyrektor zarządzająca, Filharmonie Brno

Koncert inauguracyjny w imponującym nowym budynku Narodowego Forum Muzyki, a także zróżnicowane, wysokiej jakości krótkie koncerty, które odbyły się następnego dnia, w mistrzowski sposób ukazały olbrzymi potencjał polskiej muzyki i polskich muzyków. Gdy drugiego dnia patrzyłem na długą kolejkę wrocławian ustawiających się do drzwi jeszcze przed otwarciem, widziałem ich w pełni uzasadnioną radość i emocje, jakie wywołuje piękna architektura tego obiektu – pozostająca w równowadze ze starym budynkiem opery po przeciwnej stronie placu. Później wyczuwałem też niemal namacalną miłość do muzyki, gdy przebywałem w różnych salach NFM. Te kilka wrześniowych dni we Wrocławiu pozostanie dla mnie pięknym wspomnieniem. Jestem pewien, że w przyszłym roku Wrocław jako Europejska Stolica Kultury będzie areną wspaniałych wydarzeń”.

Ömer Bozkurt

Gdy wchodziłem do Narodowego Forum Muzyki, czułem ekscytację w powietrzu. Oba foyer są przestrzenne i pięknie wykończone w najmniejszym detalu. Sala jest przestronna i kameralna jednocześnie. Akustyka jest po prostu wspaniała. Nie mam wątpliwości, że NFM zasługuje na miejsce w szeregu najlepszych sal koncertowych świata”.

David Baile

dyrektor generalny International Society for the Performing Arts

Moment otwarcia nowej sali koncertowej jest wyjątkową, przejmującą chwilą w życiu społeczności, ale otwarcie Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu było wydarzeniem szczególnym. Każda z czterech sal ma wyrazisty charakter i doskonałą akustykę; aranżacja wnętrz w budynku jest stylowa i przykuwająca uwagę, a funkcjonowanie w ramach NFM jedenastu zespołów i ośmiu festiwali zapewni mieszkańcom miasta zróżnicowaną, całoroczną ucztę muzyczną. Tworzenie nowych, ambitnych centrów kultury zawsze wiąże się z wyzwaniami finansowymi i organizacyjnymi, dlatego dyrektor Andrzej Kosendiak, prezydent Rafał Dutkiewicz i ich współpracownicy zasługują na gratulacje za zmierzenie się z tymi wyzwaniami i osiągnięcie tak dobrego rezultatu. Wykonania dzieł Lutosławskiego i Szymanowskiego były udanym przypomnieniem o znakomitych tradycjach muzycznych Polski, a kompozycje Pendereckiego i Mykietyna – świadectwem, że twórczy duch jest w Polsce nieustannie obecny. Każdy, kto kocha muzykę i ceni sobie poszerzenie możliwości słuchania, studiowania i tworzenia muzyki, może tylko cieszyć się z otwarcia nowego polskiego obiektu, Narodowego Forum Muzyki, i życzyć mu wszystkiego najlepszego”.

Anthony Sargent

CEO Luminato Festival

Otwarcie Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu to prawdziwe święto kultury polskiej. (...) Piękny, nowoczesny gmach już teraz wywiera olbrzymie wrażenie swoją imponującą architekturą. (...) Warto podejmować takie wyzwania, bo są one wyrazem szacunku dla kultury narodowej i tworzących ją artystów. Polska sztuka muzyczna od wielu lat odgrywa istotną rolę w świecie. Rozślawia i pobudza zainteresowanie naszym krajem, jest wyrazem, a czasem głównym źródłem wiedzy o Polsce i Polakach. Nasi kompozytorzy i wykonawcy są znani, cenieni, nagradzani i honorowani na wszystkich kontynentach, są dobrymi ambasadorami naszej ojczyzny. Dlatego chciałbym, by Narodowe Forum Muzyki stało się wyrazem należytego docenienia ich kunsztu”.

Andrzej Duda

prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

To jedna z najlepszych sal koncertowych na świecie”.

Lang Lang

pianista

Narodowe Forum Muzyki we Wrocławiu od razu urzeka swoim ciepłem, które czujemy wręcz fizycznie. Bardzo chciałbym realizować tu moje nagrania”.

Iván Fischer

założyciel i dyrektor muzyczny Budapest Festival Orchestra

Odwiedziłem Narodowe Forum Muzyki w czerwcu 2016 roku, by uczestniczyć w koncercie z udziałem połączonych sił Gabrieli Consort & Players oraz Wrocławskiej Orkiestry Barokowej i Chóru NFM. Byłem absolutnie olśniony pięknem tej sali, a zwłaszcza jej akustyką. W czasie, kiedy temat nowych sal koncertowych jest przedmiotem gorących dyskusji w Wielkiej Brytanii, jest czymś ożywczym i jak najbardziej na czasie móc zobaczyć, co można osiągnąć w sali koncertowej na miarę XXI wieku”.

Mark Pemberton

dyrektor Association of British Orchestras

Weszliśmy do Sali Głównej z foyer na poziomie trzeciego balkonu, który jest usytuowany wysoko nad sceną. Czuliśmy się, jakbyśmy spadali z nieba. Scena była odległa, a jednocześnie niewiarygodnie bliska. Elementy sali, które dostosowuje się do potrzeb repertuaru, są częściowo widoczne, a częściowo ukryte. Zastosowano najwspanialszy system akustyczny, jaki można sobie wymarzyć, zaprojektowany przez firmę Artec Consultants Inc [obecnie Arup]”.

Kathrin Deventer

sekretarz generalna European Festivals Association

Co za wieczór! Spotkania z wami są zawsze miłe, ale ten wieczór był szczególny. Proszę, przyjmijcie jeszcze raz gratulacje z okazji ukończenia wspaniałego obiektu Narodowego Forum Muzyki. To nie tylko wasze »dziecko«, lecz także prawdziwy klejnot Wrocławia, miasta kreatywności. Wraz z żoną cieszymy się niezmiernie, że mogliśmy wysłuchać tak odważnego programu i tak znakomitych wykonań. Jesteśmy przekonani, że ta wyjątkowa sala odegra ważną rolę w życiu Wrocławia, miasta kreatywności”.

Erick van Egeraat

architekt

Bardzo wzruszający, wspaniały utwór Haydna sprawił, że poczułem ciarki na skórze. Piękny dzień, piękne miejsce, piękna przestrzeń, wspaniała muzyka. Dzisiaj zabrzmieli Bach i Haydn, to są ulubieni kompozytorzy mojego bohatera Eberharda Mocka. Myślę, że gdyby on tutaj był, dzisiaj na tym koncercie, byłby naprawdę zadowolony”.

Marek Krajewski

pisarz

W zasadzie jestem w szoku od wczoraj. Muszę powiedzieć, że jestem zdumiony, jak brzmi instrument [fortepian Steinway & Sons]. Ta sala brzmi bardzo pięknie, to imponujące. Nie mogę uwierzyć, że jestem we Wrocławiu. Sala Główna jest bardzo szczególna, ma swój niepowtarzalny klimat, ma to ciepło, którego często w wielkich salach tego typu brakuje. Sala koncertowa jest wyjątkowo intymna. Nie ma w niej czegoś, co sprawia, że człowiek na estradzie czuje się obnażony. To jest bardzo ważne dla tych, którzy po tej stronie estrady spędzają dużo czasu”.

Krzysztof Jabłoński

pianista

Narodowe Forum Muzyki to jedyne w swoim rodzaju akustyczne чудо. Sala daje zadziwiająco się zlewający, a jednocześnie jak najbardziej transparentny dźwięk”.

Stefan Englert

dyrektor zarządzający Gürzenich-Orchester Köln

Z przyjemnością potwierdzam, że Narodowe Forum Muzyki jest znakomitą salą koncertową, jedną z najlepszych w Europie. Cieszę się na występy Philharmonia Orchestra w tej sali”.

Helen Sprott

dyrektor zarządzający Philharmonia Orchestra

Zespół zajmujący się projektowaniem akustycznym sal koncertowych i teatralnych, kierowany przez Tateo Nakajimę z nowojorskiej firmy Arup, zrealizował, obok innych rozwiązań, rząd komór akustycznych rozmieszczonych po bokach sali. Można je dostosowywać do wymogów poszczególnych koncertów, co sprawia, że NFM to coś znacznie więcej niż tylko znakomita sala koncertowa. Wizyta we Wrocławiu bez odwiedzenia NFM byłaby czymś podobnym do podróży do Rzymu z pominięciem Bazyliki św. Piotra”.

Jonathan Sutherland
krytyk muzyczny

Zmodyfikowane »pudełko na buty« autorstwa firmy Arup (dawniej Artec) ze zmienną akustyką, miejsca siedzące z dobrą widocznością z każdego punktu sali, na całej sali dobry dźwięk, naprawdę robiąca wrażenie proporcja estrady do audytorium, projekt estrady, który doskonale pasuje muzykom. Z osobistego doświadczenia mogę potwierdzić, że zmienna akustyka może ogromnie pomóc. Lang Lang nazwał Salę Główną Narodowego Forum Muzyki »jedną z najlepszych sal koncertowych na świecie«”.

Fragment tekstu Marshalla Marcusa *A Tale of Three Cities: Why Dubai, Hamburg and Wrocław May Be the Answers, Once You Get the Question Right*

Wrocław zajmuje szczególne miejsce w moim sercu od czasu mojego pierwszego koncertu tutaj w 2010 roku. Ale teraz, po wybudowaniu nowej sali koncertowej NFM, moje serce bije szybciej w oczekiwaniu na każdy powrót do Wrocławia. Tuż przed moim pierwszym koncertem w nowym gmachu, gdy z entuzjazmem opowiadałem Piotrowi Turkiewiczowi, dyrektorowi artystycznemu Jazztopadu, o wspaniałej akustyce w Maison symphonique de Montréal, wtrącił on: »Wykorzystaliśmy tę samą ekipę do naszego projektu akustycznego!«. Począwszy od pięknej lokalizacji gmachu na otwartym placu, przez strzelistą, otwartą przestrzeń foyer i imponujący widok sali koncertowej, gdy wchodziłem na scenę, po doświadczenie ciepła i klarowności dźwięku podczas całego naszego występu – to wszystko sprawia, że umieszczam tę salę na szczycie mojej listy ulubionych sal koncertowych”.

Charles Lloyd
muzyk jazzowy

Klejnot! NFM to jedna z tych rzadko spotykanych sal, którym nic nie brakuje. Panuje w niej absolutna równowaga ciepła, klarowności i atmosfery, która jest naprawdę inspirująca”.

Nikolaj Znaider
skrzypek i dyrygent

Ta sala ma cudowną akustykę. Przypominam sobie słowa Kurta Masura z próby przed koncertem z New York Philharmonic . Przygotowywaliśmy wtedy koncert Beethovena i nie wszystko układało się tak, jak chcieliśmy. Nie udawało się uzyskać brzmienia muzyki kameralnej, o jakie nam chodziło. Kurt Masur przerwał grę i zwrócił się do orkiestry: przyjaciele, pozwólcie jej latać. Z Lambertem Orkiszem gramy od trzydziestu lat, wspaniale się nam lata, we wrocławskiej Sali Główniej Narodowego Forum Muzyki wyjątkowo. Ta sala pozwala na wydobycie każdego koloru, każdego tonu, dynamiki dźwięku, który nigdy nie jest wymuszony, szorstki, nigdy nie jest nijaki. Przeciwnie, tu dźwięk ciągle tętni życiem i nigdy nie ma w nim też przesady. To prawdziwy stradivarius wśród sal koncertowych, mogę tylko pogratulować”.

Anne-Sophie Mutter
skrzypaczka

Bardzo tę salę polubiłem. Za brzmienie, klimat, za kontakt z publicznością, który nawiązuje się tutaj od razu. Warto docenić też to, jak ten gmach koresponduje z zabudową tej części miasta. Zostały mi bardzo pozytywne wspomnienia. Tak jak powiedziałem tuż po koncercie, mieszkańcy Wrocławia powinni czuć się szczęściarzami, że mają taką salę koncertową w samym środku miasta, to sala, którą cieszyć się będzie wiele, wiele pokoleń. Już wiadomo, że Narodowe Forum Muzyki odmieniło los muzyki we Wrocławiu, w Polsce (...). Tak, jesteście szczęściarzami”.

Esa-Pekka Salonen
dyrygent

Wrocław dysponuje jedną z najlepszych sal koncertowych w Europie i cieszymy się bardzo, że możemy w niej występować. Szczęśliwe miasto! Mamy nadzieję często tu powracać”.

sir Simon Rattle
dyrygent

Myślę, że na świecie mamy teraz bardzo ekscytujący czas nowych sal koncertowych. Mam przyjemność odwiedzać wiele nowych sal koncertowych. Ale o tej we Wrocławiu słyszałem kilka lat temu, ponieważ akustyk Tateo [Nakajima] jest moim znanym przyjacielem. Zaprojektował także salę w Montrealu, skąd pochodzę i gdzie gra moja Orchestre Métropolitain. Oczywiście oczekuję czegoś wspaniałego. Tym, co mnie naprawdę zaskoczyło w dobrym sensie podczas próby, jest to, jak bardzo różni się ona od sali w Montrealu. Rozmawiałem z Tateo i powiedział: "tak, zamierzaliśmy stworzyć zupełnie inny rodzaj dźwięku." Więc proporcje są takie same, siedzenia wyglądają podobnie, ale to nie są te same materiały, nie ten sam kształt, i mogę określić tę salę to jako bardzo uczciwą w tym sensie, że kiedy gramy dźwięk, ona robi z nim dokładnie to, czego oczekujemy, ale ma też większą głębię niż w Montrealu. Jest to bardzo, bardzo wyjątkowa cecha nowej sali, takiej jak ta. Wiem, że orkiestra i ja byliśmy bardzo, bardzo zadowoleni, że mogliśmy doświadczyć tego rodzaju akustyki.

Yannick Nézet-Séguin
Dyrektor Muzyczny
Metropolitan Opera

Myślę, że sala jest zjawiskowa. Akustyka w Londynie, na przykład w sali Barbican, jest dość sucha. A tutaj odrobinę pomaga, ale nie za bardzo. Sala jest idealnie nastrojona, tak to postrzegam.

Michael Moran
Music Critic

Nowa sala koncertowa we Wrocławiu jest nadzwyczajna, zdecydowanie w pierwszej piątce najlepszych akustycznie sal w Europie.

Pablo Ferrández